जि.प्र.का. सप्तरी द.नं. २२/०४८/०४९
स.जि.हु.का.द.नं. ५/०६४/०६५

राजविराज दैनिक

वर्ष ३४ अंक २२९ २०८२ साल बैशाख १ गते सोमबार (14 Apr. 2025 Monday) मूल्य रु. ५/-

Log in : rajbirajdainik.com.np

लागु औषधको दुर्व्यसनबाट टाढा रहौं

लागूऔषध सेवनले मानिसको शारीरिक र मानसिक स्वास्थ्य बिग्रन्छ, धन सम्पतिको वर्वाद गर्दछ, यसको प्रयोगबाट आफू, परिवार, समाज र राष्ट्रलाई नै अपुरणिय क्षति पुग्ने हुँदा यस्ता पदार्थदेखी टाढा रहौं ।

यस अंक भित्र : २ पृष्ठमा : 'सगरमाथा संवाद जलवायु ... ३ पृष्ठमा : स्वास्थ्य क्षेत्रमा उपलब्धि... ३ पृष्ठमा : इजरायली सेनाद्वारा गाजास्थित ...

शिक्षकहरुको आन्दोलनमा काँग्रेस सप्तरीको ऐक्यबद्धता, माग पुरा गर्न सरकारसँग आग्रह

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, ३१ चैत ।

नेपाल शिक्षक महासंघ राष्ट्रिय समितिद्वारा विद्यालय शिक्षा ऐन जारीको माग गर्दै केही दिनदेखि काठमाडौ केन्द्रीत अनिश्चितकालिन आन्दोलरत शिक्षकहरुको माग यथासिघ्र सम्बोधन गर्न नेपाली काँग्रेस सप्तरीले जोडदार माग गरेको छ ।

नेपाली काँग्रेस सप्तरीका सचिव सनत कुमार मण्डलद्वारा आइतबार जारि प्रेस विज्ञप्तिमा "नेपाल शिक्षक महासंघले उठाएका शिक्षा क्षेत्रका विभिन्न मागहरुका साथै विगतमा नेपाल सरकारसँग भएका विभिन्न सम्झौताम कार्यान्वयनका लागि गरेको आन्दोलन, विगतमा गरेका सम्झौता कार्यान्वयन र महासंघले उठाएका जायज मागहरुलाई बार्ता तथा सम्बादबाट समाधानका लागि नेपाल सरकारसंग नेपाली काग्रेस सप्तरी कार्यसमितिले जोडदार माग गर्दछ ।" उल्लेख छ ।

शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारीका यथोचित माग समाधान गरी गुणस्तरीय विद्यालय शिक्षाको प्रवन्ध गर्नसक्ने ऐन जारी गर्न ढिलाई गरिएको भन्दै नेपाली काँग्रेस सप्तरी कार्यसमिति पूर्ण ऐक्यवद्धता समेत जनाएको विज्ञप्तिमा उल्लेख छ ।

नेपाल शिक्षक महासंघ संसँग २०८० सालमा भएको सहमति र सम्झौता कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकारलाई आग्रह गर्दै विज्ञप्तिमा शिक्षा क्षेत्रको उन्नति लोकतन्त्रको आधार हो, यसप्रति नेपाली कांग्रेस सप्तरी कार्यसमिति प्रतिवद्ध रहदै शिक्षक महासंघले उठाएका जायज मागहरुलाई वार्ता मार्फत तत्काल समाधान दिन नेपाल सरकारसंग विज्ञप्ति मार्फत अनुरोध गरिएको छ ।

हार्दिक शुभकामना

नव वर्ष २०८२ को सुखद अवसरमा समस्त ग्राहकवर्ग, बिज्ञापनदाता, शुभचिन्तक एवं जिल्लावासीमा सुख, शान्ति, सु-स्वास्थ्य तथा प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

राजविराज दैनिक
परिवार

काँग्रेसले पूर्व उपसभापतिको निधनप्रति शोक मनाउन तीन दिन आधा झण्डा झुकाउने

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, ३१ चैत ।

नेपाली काँग्रेस सप्तरीका पूर्व उपसभापति छेदी लाल चौधरीको निधनप्रति काँग्रेस सप्तरीले आधा झण्डा झुकाई शोक मनाउन तीन दिन कार्यालय बन्द समेत गर्ने निर्णय गरेको छ ।

पार्टीका जिल्ला सचिव सनत कुमार मण्डलद्वारा आइतबार जारि शोक विज्ञप्तिमा चौधरीको निधनप्रति समवेदना प्रकट गर्दै पार्टीको झण्डा तीन दिनसम्म आधा झुकाउने, सम्पूर्ण कामकाज तथा पार्टी कार्यालय समेत बन्द रहने निर्णय गरेको जनाइएको छ ।

एमाले सप्तरी अध्यक्षमा पुनः ताराकान्त चौधरी

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, ३१ चैत ।

नेकपा एमाले सप्तरीको १० औ जिल्ला अधिवेशनबाट अध्यक्षमा पुन: ताराकान्त चौधरी निर्विरोध चयन भएका छन ।

आईतवार सम्पन्न उक्त अधिवेशनले चौधरीको नेतृत्वमा १ सय १७ सदस्यीय निर्विरोध नयाँ कार्य समिति चयन गरेको हो । चौधरी दोश्रो पटक अध्यक्षमा चयन भएका हुन् ।

अधिवेशनले उपाध्यक्षमा जय प्रकाश ठाकुर, सचिवमा देवनाथ यादव, उपसिचवमा दुर्गानन्द ठाकुर र कुसुम आर्चायलाई चयन गरेको निर्वाचन कमिटीका संयोजक दानो चौधरीले जानकारी दिए ।

नयाँ कार्य समितीको कार्यकाल तीन वर्षको हुने छ । दुई दिन सम्म चलेको अधिवेशनको शनिबार नेकपा एमालेका उपाध्यक्ष राम बहादुर थापा बादलले उदघाटन गरेका थिए ।

स्वदेशी मौलिक उत्पादनको प्रवर्द्धन गरौं

➢ हाम्रो मौलिक उत्पादन पहिचानमात्र होईन आय-आर्जनको स्रोत पनि हो,
➢ घरेलु र परम्परागत सीपमा आधारित उत्पादनको अभिबृद्धि गर्दै स्वाबलम्बी र स्वरोजगार बनौं,
➢ स्थानीय सीप, क्षमता र कच्चा पदार्थको उपयोग गरौं,
➢ हस्तकला लगायतका व्यवसाय सानो पूजींमा पनि थालनी गर्न सकिन्छ,
➢ स्वदेशी उत्पादनबाट आत्मनिर्भर बनौं,
➢ आयातित वस्तुको सट्टा स्वदेशी उत्पादनलाई प्रोत्साहन गरौं,

अर्थतन्त्रमा योगदान गरौं, मुलुकलाई समृद्ध बनाऔं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

सावधानी अपनाबू, आइग लागै स बचू

गर्मी महिनामे आइग लागैके घटना सब बेसी है छै । तैके लागि सचेत रहनाइँ जरुरी छै ।

१. सलाई, लाइटर जखा आइग लगैबाला सामान बच्चा सबसे दूर राखू । भन्सा कैरके आइग निक जखा बुताउ ।
२. सम्भव हैछै त घर, औफिस और संवेदनशील ठाममे आइग मुझाबैवाला यन्त्र राखू ।
३. आइग लाइग गेलापर हल्ला कैरके लोग सबके जानकारी कैरके सुरक्षित ठाममे जाउ ।
४. घर भितरमे नई नुकाउ, बाहर निकैलके परिवारके सदस्य सबके साथ सुरक्षित स्थानमे जाउ ।
५. धुवाँ भेल ठामसे पेटकुनियाँ पाइरके वा घुसकुनियाँ माइरके जाउ ।
६. कपड़ामे आइग लाइग जाय त' नै दौड़ू, आइग मुझाके भागू ।
७. पेट्रोल, मट्टीतेल जखा जल्दी आइग लागैवाला चीज बच्चा सबसे दूर राखू ।
८. आइग नियन्त्रणके लागि त वारुणयन्त्र पाइनवाला गडी और १०० नम्बरमे पुलिसके फोन करू ।

मधेश प्रदेश सरकार
आमसञ्चार प्राधिकरण

सम्पादकीय

सबैको साथसँगै अघि बढौं

हामी आजदेखी नयाँ बर्षमा प्रवेश गरेका छौं । नयाँ वर्ष २०८२ मा नयाँ उमङ्गका साथ अघि बढ्ने लक्ष्य सबैको रहेको छ। विगतका वर्षहरुमा रहेका अधुरा कामहरुलाई सम्पन्न गराउनेतर्फ हामी उन्मुख हुनुपर्दछ। समयचक्र सँग सँगै हामी पनि पुरानो कुरालाई बिर्सेर अगाडी बढ्नु पर्ने आवश्यकता रहेको छ। यस्तै नयाँ वर्षसँगै अर्थतन्त्रमा सूधारका लागि सरकारले पहल थाल्नु आवश्यक छ। मुलुकको अर्थतन्त्र कमजोर बन्दै जाँदा मुलुकमा अस्थिर अझै कायमै रहेको छ। अहिले पनि मुलुकमा राजनीतिक स्थिरता कायम हुन सक्दा सबै क्षेत्र तहसनहस बन्दै गएको छ।

जेहोस् नयाँ वर्षमा नयाँ जोश र जागरका साथ मुलुकमा सरकारले अर्थतन्त्रलाई स्थिर अवस्थामा ल्याई जनतालाई राहत दिलाउनु पर्ने संकल्पका साथ अगाडी बढ्नु पर्ने आवश्यकता रहेको छ। यसका लागि सबै राजनीति दलको सहयोगका साथ अघि बढ्नुको विकलप छैन्। मुलुकको अर्थतन्त्र, स्थिरता तथा अमनचयनका लागि सबै दलका साथै जनताको समेत साथ रहनुपर्ने आवश्यकता रहेको छ।

अन्तमा नव बर्ष २०८२ ले मुलुकको राजनीतिका साथै आर्थिक अवस्थामा सुधारको शुभकामनासहित सम्पूर्ण पाठक, बिज्ञापनदाता, शुभचिन्तक, जिल्लावासी एवं देशबासीमा सुस्वास्थ्य, दिर्घायु, सुख, शान्ति एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

डा. ललन प्रसाद रौनियार
Dr. Lalan Prasad Rauniyar
MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics (BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338
कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

डा. सरोज कुमार साह
Dr. Saroj Kumar Sah
MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan
Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore)
NMC Reg. No. : 13288
हाड जोर्नी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

डा. जयन्ती यादव
Dr. Jayanti Yadav
M.B.B.S. MD (Obstetrician and Gynaecologist)
हाल कार्यरत गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज
NMC Reg No. : 15312
बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसुती रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली स्वास्थ्य क्लिनिक, राजविराज
Mo. No : 9842830252, 9804605569

‘सगरमाथा संवाद जलवायु न्यायका लागि हिमालको आवाज उठाउने अवसर’

सविन शर्मा

काठमाडौं, ३१ चैत (रासस)।

जलवायु परिवर्तन मानव सभ्यताको अस्तित्वमाथिको सबैभन्दा ठूलो चुनौतीका रूपमा देखापरेको छ। यसको प्रत्यक्ष प्रभाव पृथ्वीका सबै भागमा परिरहेको छ। विशेषतः हिमाली क्षेत्रमा यसको प्रभाव अत्यन्त गम्भीर र दिगो खालको देखिन थालेको छ। यस्ता संवेदनशील क्षेत्रमा भइरहेको परिवर्तनले केवल जैविक विविधता र वातावरणलाई मात्र प्रभाव पारिरहेको छैन, यसले हिमाली क्षेत्रमा बसोबास गर्ने समुदायको जीविकोपार्जन, संस्कृति र मानव अधिकारमासमेत गहिरो प्रभाव पारिरहेको छ।

यही सन्दर्भमा,सरकारले सन् २०२५ मे १६ देखि १८ सम्म (२०८२ साल जेठ २-४ गते) काठमाडौंमा आयोजना गर्न लागेको सगरमाथा संवाद एक ऐतिहासिक एवं विश्वसामू ध्यानाकर्षण गराउने प्रयास हो। यो कार्यक्रमले हिमालहरू, जलवायु परिवर्तन र मानवताको भविष्यबीचको सम्बन्धबारे विश्वस्तरीय बहस र सहकार्यलाई प्रोत्साहन गर्ने उद्देश्य राखेको छ।

सगरमाथा संवादको अवधारणा सन् २०१९ मा तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीद्वारा प्रस्ताव गरिएको थियो। नेपालले सगरमाथालाई केवल विश्वकै सर्वोच्च शिखरका रूपमा मात्र नभई जलवायु परिवर्तनविरुद्धको प्रतीकका रूपमा प्रस्तुत गर्दै, एक साझा अन्तरराष्ट्रिय संवादको थलोका रुपमा विकास गर्ने योजना अघि सारेको हो। सगरमाथा केवल एक भौगोलिक पहिचान नभई, विश्वभरिका मानिसहरूलाई जलवायु न्याय, सहअस्तित्व र दिगोपनप्रति प्रतिबद्ध गराउने प्रतीक बन्ने विश्वास गरिएको थियो। सुरुआतमा सन् २०२० मा पहिलो संस्करण आयोजना गर्ने योजना थियो, तर कोभिड-१९ महामारीका कारण कार्यक्रम स्थगित गरियो। पाँच वर्षपछि, सन् २०२५ लाई ‘अन्तरराष्ट्रिय हिमनदी संरक्षण वर्ष’ को रुपमा घोषणा गरिएका सन्दर्भ पारेर पहिलो सगरमाथा संवाद पुनःसुरु गर्ने निर्णय गरिएको हो।

सगरमाथा संवादको एक प्रमुख उद्देश्य भनेको हिमाली क्षेत्रमा जलवायु परिवर्तनले पारिरहेको गम्भीर र तीव्र प्रभावहरूबारे अन्तरराष्ट्रिय समुदायमा जागरुकता अभिवृद्धि गर्नु हो। सगरमाथा अर्थात् माउन्ट एभरेस्ट स्वयं जलवायु परिवर्तनका प्रत्यक्ष सङ्केत देखिएका स्थलहरूमध्ये एक हो। जहाँ हिउँ पग्लनु, हिमनदी सुक्नु, जैविक विविधता घट्नुजस्ता सङ्कट बढिरहेका छन्। संवादमार्फत नेपालले हिमाली क्षेत्रलाई विश्वको ‘तेस्रो ध्रुव’ का रूपमा प्रस्तुत गर्दै उच्च पहाडी भेगका लाखौं मानिसको जीवन, संस्कृतिको अस्तित्व र जल स्रोतको भविष्य जोखिममा परेको सन्देश विश्व समुदायसमक्ष पुऱ्याउने प्रयास गर्ने विश्वास लिइएको छ। यसले केवल वैज्ञानिक चिन्ता होइन, मानव अधिकार, खाद्य सुरक्षाजस्ता मुद्दासँगसमेत हिमाली क्षेत्रको सम्बन्धलाई जोड्दै जलवायु न्यायको नयाँ बहस सुरु गर्ने अपेक्षा गरिएको छ।

सगरमाथा संवादको मूल सार तिनै राष्ट्रहरूको आवाज बन्नु हो जसले विश्वव्यापी कार्बन उत्सर्जनमा न्यूनतम योगदान गरेका छन् तर जलवायु परिवर्तनका प्रभावहरू सर्वाधिक रूपमा भोगिरहेका छन्। नेपालजस्ता पहाडी र विकासोन्मुख मुलुकहरू, जसको औद्योगिक इतिहास न्यून छ, आज हिउँ पग्लन, बाढीपहिरो, खाद्य सङ्कट र जल स्रोतको असुरक्षाजस्ता समस्यासँग जुधिरहेका छन्। जलवायु न्यायको दृष्टिकोणले हेर्दा, यस्ता मुलुकहरूलाई क्षतिपूर्ति, प्राविधिक सहयोग र अनुकूलनमा विशेष प्राथमिकता दिनु अनिवार्य हुन्छ। सगरमाथा संवादले ‘कम दोषी तर बढी पीडित’ राष्ट्रहरूको आवाजलाई अन्तरराष्ट्रिय कूटनीतिक मञ्चमा पुऱ्याउने र तिनका हक, आवश्यकता र अधिकारको संरक्षणका लागि सशक्त एजेण्डा अघि सार्ने उद्देश्य राखेको छ। यो संवाद जलवायु न्यायको पक्षमा एक नैतिक र राजनीतिक अडानको रूपमा उभिन खोजेको छ।

सगरमाथा संवादको एक महत्वपूर्ण उद्देश्य भनेको जलवायु सङ्कटसँग जुझ्न विकासोन्मुख राष्ट्रहरूलाई आवश्यकपर्ने जलवायु वित्त, प्रविधि हस्तान्तरण र क्षमता विकासका क्षेत्रमा अन्तरराष्ट्रिय सहकार्यलाई प्रवर्द्धन गर्नु हो। जलवायु परिवर्तनका प्रतिकूल प्रभावहरूसँग जुध्नका लागि स्रोत र प्रविधिको पहुँच अत्यावश्यक हुन्छ, जुन विशेषगरी साना, अल्पविकसित तथा हिमाली मुलुकहरूसँग सीमित मात्रामा पाइन्छ। सगरमाथा संवादले दातृ राष्ट्रहरू, अन्तरराष्ट्रिय वित्तीय संस्थाहरू, वैज्ञानिक समुदाय र बहुपक्षीय सहयोगकर्ता निकायहरूबीच सहकार्यको सेतु निर्माण गर्दै हरित वित्तको पहुँच, प्रविधिको निष्पक्ष हस्तान्तरण र स्थानीय जनशक्तिको क्षमता विकासमार्फत दिगो, समावेशी र न्यायपूर्ण समाधानतर्फ उन्मुख हुन आग्रह गर्दछ। यस्तो सहकार्यले नेपाललगायतका संवेदनशील मुलुकलाई जलवायु प्रतिरोधात्मक मार्गचित्र निर्माण गर्न सघाउ पुऱ्याउँछ।

सगरमाथा संवादको अर्को प्रमुख उद्देश्य भनेको समावेशी तथा न्यायपूर्ण जलवायु नीतिहरू निर्माण प्रक्रियामा हिमाली राष्ट्रहरूको प्रभावकारी सहभागिता सुनिश्चित गर्नु हो। जलवायु परिवर्तनका प्रत्यक्ष र गहिरा प्रभाव भोगिरहेका हिमाली क्षेत्रहरूले विश्वव्यापी जलवायु नीति निर्माणमा पर्याप्त स्थान पाएका छैनन्। सगरमाथा संवादले नेपाललगायतका हिमाली मुलुकहरूबीच साझा आवाज विकास गर्दै जलवायु सङ्कटबारे अन्तरराष्ट्रिय बहसमा तिनको दृष्टिकोण, अनुभव र प्राथमिकतालाई संस्थागत रूपमा प्रस्तुत गर्ने वातावरण तयार पार्न खोजेको हो। यसले ‘तेस्रो ध्रुव’ का रूपमा चिनिने हिमाली क्षेत्रलाई केवल प्रभावका पीडित होइन, समाधानका भागीदारका रूपमा स्थापित गर्ने र अन्तरराष्ट्रिय जलवायु न्याय सुनिश्चित गर्न हिमाली राष्ट्रहरूको नेतृत्व विस्तार गर्ने रणनीतिक लक्ष्य राखेको छ।

सगरमाथा संवादको अर्को प्रमुख उद्देश्यमध्ये एक हो, हिमाली क्षेत्रका राष्ट्रहरूबीच जलवायु परिवर्तनले पारिरहेको बहुआयामिक प्रभावको विषयमा साझा समझदारी विकास गर्नु। हिमाल पग्लिनु, हिमनदी सुक्नु, बाढीपहिरो, खाद्य असुरक्षा, जैविक विविधताको ह्रासजस्ता असरहरू क्षेत्रीय सीमाभन्दा बाहिर फैलिरहेका छन्। यस्तो अवस्थामा केवल राष्ट्रिय नीतिले मात्र पर्याप्त नतिजा दिन सक्दैन। साझा अनुभव, तथ्याङ्क र अनुसन्धान आदानप्रदान गर्दै जलवायु सङ्कटको साझा मूल्याङ्कन र सहकार्यको मार्गचित्र तयार पार्नु अत्यावश्यक छ। सगरमाथा संवादले हिमाली राष्ट्रहरूबीच वैज्ञानिक, नीतिगत र स्थानीय अनुभवको समन्वयमार्फत दीर्घकालीन समाधानको आधार निर्माण गर्न चाहन्छ।

नेपालजस्ता विकासोन्मुख तथा हिमाली राष्ट्रहरूको औद्योगिक इतिहास कम छ। तिनीहरूले कार्बन उत्सर्जनमा नगन्यमात्रामा योगदान गरेका छन्। तर पनि, यिनै देशहरू जलवायु परिवर्तनको सबैभन्दा गम्भीर र प्रत्यक्ष प्रभाव भोगिरहेका छन्। यस असमान अवस्थाको समाधानका लागि सगरमाथा संवादले जलवायु न्यायको पक्षमा दृढ आवाज उठाउने प्रयास गर्छ। न्यायोचित क्षतिपूर्ति, हरित वित्तमा विशेष पहुँच, र नीति निर्माणमा समान भागीदारीजस्ता मुद्दाहरू यस बहसको केन्द्रमा छन्। यो संवाद एक नैतिक र कूटनीतिक मञ्च हो, जसले ‘कम दोषी तर बढी पीडित’ राष्ट्रहरूको पक्षमा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग र जिम्मेवारी सुनिश्चित गर्न दबाब सिर्जना गर्छ।

हिमाली राष्ट्रहरूले जलवायु परिवर्तनको असरसँग जुध्न आन्तरिक स्रोत र प्रविधिमा ठूलो सीमितता भोगिरहेका छन्। यस्तो चुनौतीको सामना गर्न सगरमाथा संवादले अन्तरराष्ट्रिय द्विपक्षीय र बहुपक्षीय साझेदारीहरू निर्माणलाई प्राथमिकतामा राखेको छ। हरित वित्त कोष (जीसीएफ), लस एण्ड ड्यामेज फण्ड, र प्राविधिक सहकार्यजस्ता संयन्त्रहरूमा पहुँच बढाउने उद्देश्य राखिएको छ। साथै, स्थानीय सरकार, संस्थान र नागरिक समाजको क्षमता अभिवृद्धि गर्दै जलवायु अनुकूलन तथा न्यूनीकरणमा दीर्घकालीन समाधान खोज्ने लक्ष्य राखिएको छ। यस्ता साझेदारीहरूले स्थानीय जनशक्तिलाई सशक्त बनाउनुका साथै वातावरणमैत्री विकासका सम्भावनाहरू उजागर गर्न मद्दत पुऱ्याउँछ।

संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय जलवायु परिवर्तन फ्रेमवर्क कन्भेन्सन अन्तरराष्ट्रिय जलवायु नीतिनिर्माणको प्रमुख संरचना हो, जहाँका निर्णयहरू विश्वका करोडौं मानिसको जीवनसँग जोडिन्छन्। तर, नेपालजस्ता साना तथा हिमाली राष्ट्रहरूको आवाज यी मञ्चहरूमा अक्सर कमजोर रहँदै आएको छ। सगरमाथा संवादले हिमाली देशहरूको सहभागिता र प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्न आवाज उठाउँछ, जसले तिनको वास्तविकता र आवश्यकतालाई संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय जलवायु परिवर्तन फ्रेमवर्क कन्भेन्सनको नीतिगत एजेन्डामा स्थान दिन सकोस्। विशेषतः लस एण्ड ड्यामेज मेकालिज्म, एडेप्टेसन फ्रेमवर्क र क्षमता विकास कार्यक्रम जस्ता क्षेत्रहरूमा हिमाली दृष्टिकोण समावेश गर्नु सगरमाथा संवादको रणनीतिक प्राथमिकता हो। यस्तो सहभागिता नीतिगत समानताको आधार बनाउने दिशामा महत्वपूर्ण कदम हुनेछ।

नेपालले आयोजना गर्न लागेको सगरमाथा संवाद तीन दिनसम्म चल्ने बहसको एक महत्वपूर्ण अन्तरराष्ट्रिय मञ्च हुनेछ, जसमा जलवायु परिवर्तन, पारिस्थितिकीय प्रणालीको संरक्षण र दिगो विकासजस्ता विषयमा विश्वव्यापी चासोका मुद्दाहरू उठाइने छन्। यस संवादका क्रममा करिब १५ वटा मुख्य सत्रहरू सञ्चालन हुने छन् जसमा ९० भन्दा बढी विज्ञ, सरकारी अधिकारी, अनुसन्धानकर्ता, नागरिक समाजका प्रतिनिधि तथा अन्तरराष्ट्रिय संस्थाका सदस्यहरूले आफ्ना कार्यपत्रहरू प्रस्तुत गर्ने छन्। विविध पृष्ठभूमिका सहभागीहरूको उपस्थितिले यो संवादलाई बहुआयामिक दृष्टिकोणबाट समृद्ध बनाउने अपेक्षा गरिएको छ, जसले विश्वसमक्ष नेपालको जलवायु नेतृत्व र पहाडी तथा हिमाली क्षेत्रको संवेदनशीलता उजागर गर्नेछ।

हिमालदेखि महासागरसम्मको सम्बन्ध विषयको सत्रमा विश्वको जलचक्रमा हिमाली क्षेत्रले खेल्ने भूमिकाको गहिरो विश्लेषण गरिनेछ। विशेषतः हिमाली क्षेत्रका हिमनदीहरू पग्लँदा उत्पन्न हुने पानीको प्रवाह कसरी नदी प्रणालीमार्फत तटीय क्षेत्रसम्म पुग्छ र त्यसले समुद्री सतहदेखि लिएर तटीय समुदायको जीवनशैलीमा कस्तो प्रभाव पार्दछ भन्ने विषयमा बहस गरिनेछ। यसले हिउँ पग्लनाले निम्त्याउने विश्वव्यापी परिणामबारे चेतना फैलाउनेछ।

हरित अर्थतन्त्र र रूपान्तरणीय विकाससम्बन्धी सत्र वातावरणीय संरक्षण र आर्थिक समृद्धिको सन्तुलन खोज्ने उद्देश्यमा केन्द्रित हुनेछ। वातावरणमैत्री नीतिहरू, जलवायु-अनुकूल प्रविधिको प्रयोग, स्वच्छ ऊर्जा प्रणाली र दिगो पूर्वाधार विकासजस्ता विषयमा विविध दृष्टिकोणबाट बहस गरिनेछ। यसले दीगो विकास लक्ष्य (एसटीजी) प्राप्तिमा हरित अर्थतन्त्रको भूमिका प्रष्ट पार्ने अपेक्षा गरिएको छ। क्षति र हानि न्यूनीकरण र सम्बोधनसम्बन्धी सत्रमा हिमाली राष्ट्रहरू जलवायु परिवर्तनबाट उत्पन्न क्षति र हानिको प्रत्यक्ष सिकार भइरहेका छन् भन्ने विषयलाई स्थापित गर्न प्रयास हुनेछ।

यस सत्रमा ती राष्ट्रहरूको आवश्यकताको पहिचान, अन्तरराष्ट्रिय सहायताको पहुँच, वित्तीय क्षतिपूर्ति प्रणाली तथा क्षति न्यूनीकरणको रणनीतिबारे छलफल गरिनेछ। यसले हाम्रा भौगोलिक विशेषताअनुसार उपयुक्त नीति निर्माणमा योगदान पुऱ्याउनेछ।

जलवायु न्याय र मानवताको भविष्यसम्बन्धी सत्र जलवायु अन्यायको सन्दर्भमा केन्द्रीत हुनेछ, जहाँ कम कार्बन उत्सर्जन गर्ने तर जलवायु परिवर्तनबाट अत्यधिक प्रभावित हुने मुलुकहरूको हकहितबारे बहस गरिनेछ। जलवायु न्यायको सिद्धान्त, विश्वव्यापी नैतिक जिम्मेवारी र अन्तरपुस्तीय न्यायको अवधारणाले यस सत्रलाई समृद्ध बनाउनेछन्।

अन्तरराष्ट्रिय र क्षेत्रीय साझेदारीसम्बन्धी सत्रमा जलवायु सङ्कट समाधान गर्नको लागि एक्लै कुनै मुलुकले गर्न नसक्ने यथार्थतालाई स्वीकार्दै, क्षेत्रीय र अन्तरराष्ट्रिय सहकार्यलाई कसरी मजबुत पार्न सकिन्छ भन्ने विषयमा बहस हुनेछ। दातृ निकाय, क्षेत्रीय सङ्गठन, निजी क्षेत्र र सरकारहरूबीचको साझेदारीलाई प्रवर्द्धन गर्न नीतिगत तथा व्यावहारिक उपायहरू प्रस्तुत गरिनेछन्।

मुख्य सत्रहरूसँगै सगरमाथा संवादमा १२ वटा समानान्तर सत्रहरू पनि सञ्चालन गरिनेछन्। जसमा हिमाली क्षेत्रका आदिवासी र स्थानीय ज्ञान प्रणाली, वातावरणीय शिक्षामा युवाको भूमिका, महिला र जलवायु न्याय, प्रविधिको उपयोगमार्फत स्मार्ट जलवायु प्रतिरोधी समाधानहरू र जोखिम मूल्याङ्कन तथा पूर्वसूचना प्रणालीका विषयमा गहन छलफल गरिनेछ। यी सत्रहरूले संवादलाई बहुपक्षीय, सहभागी र व्यावहारिक बनाउने उद्देश्य राख्छन्।

सगरमाथा संवादमा करिब १५० देखि १७५ जना विदेशी प्रतिनिधिहरूको सहभागिता रहनेछ, जसमा राष्ट्रसङ्घीय निकायहरू, क्षेत्रीय सङ्गठनहरू जस्तैः सार्क, बिमस्टेक, दातृ निकायहरू जस्तैः जीसीएफ, युएनडिपी, अन्तरराष्ट्रिय विश्वविद्यालयहरू, अनुसन्धान संस्थानहरू तथा सञ्चारमाध्यमका प्रतिनिधिहरू समावेश हुनेछन्। साथै, नेपालका सङ्घीय, प्रदेश र स्थानीय सरकारका प्रतिनिधि, नागरिक समाज, महिला तथा युवा समूह, र विश्वविद्यालयका विद्यार्थीहरूको समावेशी सहभागिता सुनिश्चित गरिनेछ, जसले संवादलाई समग्र र प्रतिनिधिमूलक बनाउनेछ।

सगरमाथा संवादको अन्तिम दिनको कार्यक्रम विशेष रूपमा भावनात्मक र प्रतीकात्मक सन्देश बोकेको छ। सहभागीहरूलाई हेलिकप्टरमार्फत सगरमाथा क्षेत्रको हवाई अवलोकन गराइने योजना छ, जसको उद्देश्य जलवायु परिवर्तनका प्रत्यक्ष प्रभावहरू विशेषतः पग्लँदै गरेका हिमाल तथा हिमनदीहरू र तिनीहरूले ल्याएका भौगोलिक परिवर्तनहरू प्रत्यक्ष अनुभव गराउनु हो। ‘हिमालहरू बोल्छन’ भन्ने सन्देशमार्फत यो भ्रमणले वैज्ञानिक चेतना मात्र होइन, भावनात्मक संलग्नता पनि सिर्जना गर्ने अपेक्षा गरिएको छ, जसले विश्वभरका नीति निर्माताामा गहिरो प्रभाव पार्न सक्छ।

सगरमाथा संवादले नेपाललाई ‘ग्लोबल माउन्टेन लिडरसिप’ जस्तै ‘ग्लोबल माउन्टेन पार्टनरसिप’, युएनएफसिसिसी आदिजस्ता अन्तरराष्ट्रिय मञ्चहरूमा हिमाली आवाजको सामूहिक प्रतिनिधित्व गर्ने केन्द्रस्थलका रूपमा स्थापित गर्न सक्नेछ। यसले जलवायु सङ्कटमा हिमाली क्षेत्रको विशेष संवेदनशीलतालाई विश्व समुदायमाझ उठाउने बलियो अवसर दिनेछ।

साथै, हरित विकास, जलवायु वित्त र अनुकूलन परियोजनाहरूका लागि अन्तर्राष्ट्रिय दातृ समुदायको ध्यान नेपालतर्फ केन्द्रित हुने सम्भावना बढ्नेछ। यसका माध्यमबाट वातावरणीय कूटनीतिमा नेपालको उपस्थिति सुदृढ हुनेछ, जसले दीर्घकालीन नीति निर्माण र संशाधन जुटाउने प्रक्रियालाई टेवा पुऱ्याउनेछ।

सरकारले २०६८ सालमा ‘रियो प्लस २०’ समिटमा जलवायु परिवर्तनले गरेको असरलाई जोडदार रूपमा उठाउने मुद्दासहित १० बुँदे ‘काठमाडौं घोषणा’ जारी गर्दै पर्वतीय मुलुकको अन्तरराष्ट्रिय सम्मेलन गरेको थियो।

उक्त सम्मेलनमा चार हजार मिटरभन्दा अग्ला पर्वत भएका २६ हिमाली राष्ट्र सहभागी थिए। सम्मेलनकै क्रममा नौ राष्ट्रका वातावरण मन्त्रीको पनि बैठक भएको थियो। रियो सम्मेलनमा पर्वतीय मुद्दालाई एउटै आवाजका रूपमा प्रस्तुत गर्न सम्मेलनले काम थाल्न ‘काठमाडौं आह्वान’ (काठमाडौं कल फर एक्सन) भन्ने १० बुँदे घोषणापत्र जारी गरेको थियो। नेपालले सम्मेलन गरेर उठाएको एजेण्डालाई स्थापित गर्न लामो समय लागेको थियो। अहिले पनि सगरमाथा संवादका माध्यमबाट सरकारले अन्तरराष्ट्रिय समुदायको ध्यान खिचेर आफ्नो एजेण्डालाई स्थापित गर्न ठूलो कसरत गर्नुपर्ने देखिन्छ।

सहभागी पर्वतीय राष्ट्रहरूले विश्वव्यापी सहकार्यमार्फत जलवायु परिवर्तनको चुनौतीको उत्तम समाधान

बाँकी तीन पृष्ठमा

स्वास्थ्य क्षेत्रमा उपलब्धि, विवाद र क्षति

बुनु थारु
काठमाडौँ, ३१ चैत (रासस) ।

विसं २०८१ मा स्वास्थ्य क्षेत्रले केही उपलब्धि, विवाद र वैदेशिक सहायता अनुदान कटौतीको असर व्होर्नुपर्‍यो । यस वर्ष स्वास्थ्य बिमाको चर्चासँगै वरिष्ठलाई पन्छ्याएर कनिष्ठलाई स्वास्थ्य सचिव नियुक्ति गरिएको विषय विवादमा रूपमा देखियो । पाठेघरको मुखको क्यान्सरविरुद्ध प्रयोग हुने ह्युमन प्यापिलोमा भाइरस (एचपिभी) खोपको उपलब्धता र जडीबुटी कम्पनीमा आगजनीलगायत घटनाले यस वर्ष चर्चा पाएका हुन् ।

पूर्वराजा सर्मथकको प्रदर्शनमा भौतिक पूर्वाधारमा ठूलो क्षति हुँदा औषधि उत्पादन ठप्प हुने अवस्था सिर्जना भएको छ । अर्कोतर्फ वैदेशिक सहायता रोकिँदा आधारभूत स्वास्थ्य सेवाबाट विकट गाउँका महिला तथा बालबालिका प्रभावित भएका छन् । यी असहजताका बीच पनि स्वास्थ्य क्षेत्रले यो वर्ष पाएका केही उपलब्धि हासिल गरेको छ ।

करिब १७ लाख किशोरीले लगाए एचपिभी खोप

पाठेघरको मुखको क्यान्सरविरुद्ध लगाइने 'एचपिभी खोप' अभियान आगामी वर्षदेखि नियमित तालिकामा समावेश गरी सञ्चालन गरिने स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले जनाएको छ । यो यस वर्ष महत्त्वपूर्ण उपलब्धि हो । मन्त्रालयले गत माघ २२ देखि फागुन ६ गतेसम्म एचपिभी खोप अभियान सञ्चालन गरेको थियो । उक्त अभियानमा करिब १७ लाख किशोरी लाभान्वित भएका छन् ।

महिलाहरूमा हुने क्यान्सरमध्ये नेपालमा यो पहिलो स्थानमा र विश्वमा चौथो स्थानमा छ । नेपालमा प्रत्येक दिन पाठेघरको मुखको क्यान्सरबाट चारजना महिलाको मृत्यु भइरहेको तथ्याङ्क छ ।

स्वास्थ्य बिमा प्रतिवेदनले देखाएको बाटो

स्तरीय स्वास्थ्य सेवालाई जनताको पहुँचसम्म पुर्‍याउनका लागि सरकारले स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम सुरु गरे पनि विभिन्न समयमा यसको दिगोपनमा प्रश्न उठिरहन्छ । स्वास्थ्य बिमा बोर्डको संरचना र कार्यप्रणालीमा नयाँपन ल्याउन नसके स्वास्थ्य बिमा समस्या बल्झिइरहने जानकारहरू बताउँछन् ।

स्वास्थ्य बिमा लागू भएको १० वर्षमा २० प्रतिशत मात्र नागरिक यसमा आबद्ध छन् । हालै सार्वजनिक गरिएको स्वास्थ्य बिमा सुधार सुझाव कार्यदलको प्रतिवेदनले स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमलाई सुधार गर्नसक्ने प्रशस्त मार्ग देखाएको छ ।

घातक रोग लाग्दा अहिलेको सुविधा थैलीले धान्ने अवस्था नरहेकाले व्यक्तिको तिर्न सक्ने क्षमताको आधारमा प्रिमियम र सह भुक्तानीको समेत व्यवस्था गरी सुविधाको थैली कम्तीमा रु पाँच लाख पुर्‍याउनुपर्ने सुझाव दिइएको छ । स्वास्थ्य बिमाको पुनर्संरचना र नामकरण, बोर्डलाई आधुनिक सूचना प्रणालीको प्रयोगमार्फत पूर्ण स्वचालित बनाउने, सुविधा थैलीको दायरा फराकिलो बनाउनेलगायत सुझाव कार्यदलको प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएका छन् ।

स्वास्थ्य बिमामा आमनागरिकलाई अनिवार्य आबद्ध गर्ने र सरकारी कर्मचारी तथा सङ्गठित क्षेत्रका कामदारलाई सरकारबाट निर्णय गराई स्वास्थ्य बिमामा आबद्ध गर्ने भनिएको छ । हालै बोर्डका कार्यकारी निर्देशकमा डा रघुराज काफ्ले र अध्यक्षमा चन्द्रबहादुर थापा क्षेत्री नियुक्त हुनुभएको छ । उहाँहरूबाट बिमाका क्षेत्रमा उल्लेख्य सुधार आउने अपेक्षा गर्न सकिन्छ ।

सुर्तीजन्य पदार्थको बट्टामा अनिवार्य शतप्रतिशत घातक चित्र

स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले आगामी भदौ १ गतेदेखि सुर्तीजन्य पदार्थको बट्टामा अनिवार्य रूपमा सतप्रतिशत घातक चित्र छाप्नुपर्ने नियम ल्याएको छ ।

यसअघि भएको ९० प्रतिशत भागमा चेतावनीमूलक सन्देश छाप्नुपर्ने व्यवस्थामा संशोधन गर्दै 'सुर्तीजन्य पदार्थको बट्टा, प्याकेट, र्‍यापर्स, पेटी तथा पार्सल, प्याकेजिङमा चेतावनीमूलक सन्देश र चित्र छाप्ने तथा अङ्कित गर्ने निर्देशिका, २०८१' स्वीकृत गर्दै चेतावनीमूलक सन्देश र घातक रङ्गीन चित्र नभएका सुर्तीजन्य पदार्थ उत्पादन, बिक्री र खरिद गर्न नपाउने व्यवस्था गरिएको हो ।

बालबालिकालाई क्यान्सरविरुद्ध औषधि

नेपालले 'ग्लोबल प्लेटफर्म फर एक्सेस टु चाइल्डहुड क्यान्सर मेडिसिन्स' अन्तर्गत बालबालिकामा हुने क्यान्सरको उपचार गर्न पहिलो चरणमा एक वर्षका लागि तीन किसिमका अत्यावश्यक औषधि प्राप्त गरेको छ । बालबालिकामा हुने क्यान्सरको उपचारका लागि भक्तपुर क्यान्सर अस्पताल, कान्ति बाल अस्पताल, पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान र भरतपुर क्यान्सर अस्पतालमा ती औषधि उपलब्ध भएका हुन् ।

सम्झौताअनुसार आगामी पाँच वर्ष (सन् २०२५ देखि २०३० सम्म) का लागि क्यान्सर मेडिसिन्सले ३५ प्रकारका अत्यावश्यक औषधि निःशुल्क उपलब्ध गराउनेछ । नेपालमा हरेक वर्ष करिब एक हजार ५०० बालबालिकामा क्यान्सर देखिने गरेको छ ।

पक्षघातको औषधि वितरण

सरकारले मस्तिष्क पक्षघात (ब्रेनस्ट्रोक) भएका नागरिकलाई निःशुल्क उपचार उपलब्ध गराउने भएको छ । अमेरिकी दातृ संस्था 'डाइरेक्ट रिलिफ'को सहयोग र नेपालको 'वन हर्ट वर्ल्डवाइड' को सहजीकरणमा मस्तिष्क पक्षघातका बिरामीलाई निःशुल्क उपचारसहित औषधि उपलब्ध गराउने भएको हो । स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले प्रारम्भिक चरणमा वीर अस्पताल, त्रिवि शिक्षण अस्पताल र भरतपुर अस्पतालमा औषधि उपलब्ध हुने जनाएको छ ।

जलन प्रभावितलाई निःशुल्क उपचार

सरकारले जलन प्रभावित नागरिकको निःशुल्क उपचार गर्ने निर्णय गरेको छ । कस्मेटिकबाहेकका जलनसम्बन्धी सम्पूर्ण समस्याको निःशुल्क उपचारको व्यवस्था गरिएको हो ।

नेपाल औषधि लिमिटेडलाई जिएमपी प्रमाणपत्र

नेपाल औषधि लिमिटेडले विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनको मापदण्डअनुसार कुशल औषधि उत्पादन अभ्यास (जिएमपी) प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको छ । लिमिटेडले सम्पूर्ण मापदण्ड पूरा गरेपछि स्थापना भएको पाँच दशकपछि औषधि व्यवस्था विभागबाट अन्तरराष्ट्रिय मान्यताको उक्त प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको हो । प्रमाणपत्र प्राप्त भएसँगै कम्पनीलाई औषधि बिक्री, विदेशमा निर्यात र अन्तरराष्ट्रियस्तरमा हुने बोलपत्रमा सहभागी हुन मार्ग प्रशस्त भएको छ ।

हाल कम्पनीले ओरल रिहाइड्रेसन साल्ट (ओआरएस), टचाबलेट र हेमोग्लोबिन फ्लुइड (पार्ट-१ र २) अन्तर्गत १४ किसिमका औषधि उत्पादन गरिरहेको जनाएको छ ।

स्तन क्यान्सर वंशानुगत परीक्षण

स्तन क्यान्सरको वंशानुगत परीक्षण (जिन सिक्वेन्सिङ) अब राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशालामा सम्भव भएको छ । यसअघि उक्त परीक्षणका लागि देशबाहिर नमूना पठाउनुपर्ने बाध्यता थियो । यो परीक्षणले स्तन क्यान्सर वंशानुगत कारणले हुनसक्ने सम्भावना रहे/नरहेको पत्ता लगाउनेछ । सोही आधारमा प्रारम्भिक चरणमा उपचार गर्न सकिएमा स्तन क्यान्सरबाट पीडितलाई जोगाउन सकिने चिकित्सकहरूको भनाइ छ ।

अर्धवार्षिक प्रगति विवरणमा स्वास्थ्य मन्त्रालय दोस्रो

मन्त्रालय/निकायगत माइलस्टोनको अर्धवार्षिक प्रगति विवरणमा स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय दोस्रो स्थानमा छ । प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् कार्यालयले सार्वजनिक गरेको गत पुससम्मको कार्यप्रगतिका आधारमा मन्त्रालय तथा निकायगत आधारमा तेस्रो तथा मन्त्रालयहरूबीचको मूल्याङ्कनमा स्वास्थ्य मन्त्रालय दोस्रो स्थानमा रहेको हो ।

सार्वजनिक विवरणअनुसार गत पुस मसान्तसम्ममा स्वास्थ्य मन्त्रालयले सम्पन्न गर्नुपर्ने ११ काममध्ये नौ वटा सम्पन्न गरिसकेको उल्लेख छ । यी प्रगतिका आधारमा कार्यालयले स्वास्थ्य मन्त्रालयलाई ८१ दशमलव आठ अङ्क प्रदान गरिएको हो । साथै चालु आवमा सुरु भई निश्चित लक्ष्य हासिल हुनुपर्ने माइलस्टोनको प्रगति स्थितिमा समेत मन्त्रालयले ७० अङ्क प्राप्त गरेको छ ।

जडीबुटी कम्पनीमा क्षति

यही चैत १५ गते पूर्वराजा समर्थकले प्रदर्शनका क्रममा कोटेश्वरस्थित जडीबुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनी लिमिटेडमा आगजानी गर्दा करौडौँको क्षति भएको छ । गुड म्यानुफ्याक्चरिङ प्राक्टिस् (जिएमपी) सुविधासहित भवनमा क्षति पुग्नुका साथै आगजनीले औषधि उत्पादनमा प्रयोग हुने कच्चापदार्थ, उपकरण, प्याकेजिङका उपकरण, फर्निचर, कागजातगायत सामग्री जलेर नष्ट भएका हुन् । उक्त कम्पनीको पुनर्संरचना समयमा नगर्ने हो भने यसलाई पहिलाको अवस्थामा फर्काउन वर्षौं लाग्ने अनुमान गरिएको छ ।

युएसएआइडीले सहयोग रोक्दा स्वास्थ्य क्षेत्रमा असर

स्वास्थ्य क्षेत्रलाई यो वर्ष अमेरिकी सहयोग नियोग (युएसएआइडी) ले झट्का दिएको छ । युएसएआइडीले सहयोग रोकेपछि स्वास्थ्य क्षेत्रका कार्यक्रममा दीर्घकालीन असर पर्ने देखिन्छ । पोषण, खोप, नवजात तथा मातृशिशु स्वास्थ्य, प्रजनन स्वास्थ्यलगायत कार्यक्रमा प्रभाव पर्ने देखिएको हो ।

साथै यसले सन् २०३० सम्म दिगो विकास हासिल गर्ने लक्ष्यसमेत प्रभावित पार्नेछ । अमेरिकी सरकारले नेपालको स्वास्थ्य क्षेत्रमा वार्षिक ५ मिलियन डलर सहयोग गर्दै आएको थियो ।

नेपालको स्वास्थ्य क्षेत्र सुधारका लागि कूल बजेटको कम्तीमा १० प्रतिशत हिस्सा छुट्याउनुपर्छ भनेर विज्ञहरूले आवाज उठाउँदै आए पनि यो क्षेत्र प्राथमिकतामा पर्न सकेको छैन । स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयका प्रवक्ता डा प्रकाश बुढाथोकीले स्वास्थ्यको बजेट सिलिङ घटेर आउँदा चुनौती थपिएको भन्दै यसलाई अवसरका रूपमा पनि लिइएको बताउनुभयो । अमेरिकी निकायको सहयोग रोकिँदा कार्यक्रम प्रभावित भए पनि प्राथमिकताका कार्यक्रम निरन्तर हुने उहाँले जानकारी दिनुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो, "स्वास्थ्य क्षेत्रमा बजेटको कमी छ । कूल बजेटको १० प्रतिशत मात्रै यो क्षेत्रका लागि विनियोजन हुन्छ । बजेट बढाउने हो भने आधारभूत स्वास्थ्य र आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाबाट कोही बञ्चित हुँदैनथे । हामी स्वास्थ्य बिमाको प्रतिवेदनको सुझाव पनि कार्यान्वयन गर्ने प्रयासरत छौँ ।" प्रवक्ता बुढाथोकीले लामो समयदेखि विचाराधीन तीन सय ९६ वटा आधारभूत अस्पतालको काममा समस्या देखिएको भन्दै यथाशीघ्र समाधान गर्ने उपाय खोजिने बताउनुभयो ।

स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्यामन्त्री प्रदीप पौडेल सक्रिय मन्त्रीका रूपमा देखिनुभएको छ । 'काम गर्ने जोस् छ' भनेर कतिपयले खुसी व्यक्त गरेका छन् भने कतिपयले 'पुरानो कार्यक्रमको निरन्तरता र घोषणाबाजीमा समय बिताएको' भनेर नयाँ योजनासहित प्रभावकारी कदम चाल्नुपर्ने सुझाव दिएका छन् ।

जनस्वास्थ्यविद् डा रीता थापाले स्वास्थ्य क्षेत्रको लगानी रोकथाममा भन्दा उपचार खर्चमा बढी गइरहेको बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, "पछिल्लो समय नसर्ने रोग बढिरहेको छ । रोकथाम गर्न सकिने रोगमा पनि हामीले ध्यान दिन सकिरहेका छैनौँ । उपचार खर्चमा मात्र ध्यान दिँदा खर्चिलो बन्दै जानुका साथै अनावश्यक बजेट गइरहेको छ ।"

स्वास्थ्य क्षेत्रमा रहेको जनशक्ति विदेश पलायन भइरहेको अवस्थामा स्थायी दरबन्दी सिर्जना गरी दक्ष जनशक्तिलाई स्वदेशमा टिकाउनु मुख्य चुनौतीका रूपमा देखिएको छ । सरकारी बमोजिम सेवा सुविधा नदिएको भन्दै आवासीय चिकित्सकहरू आन्दोलित भएपनि हालसम्म माग सम्बोधन हुन सकेको छैन । सरकारले स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउँदै लैजानु, नसर्ने रोगको रोकथाममा योजनाबद्ध काम गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ ।

'सगरमाथा संवाद...

गर्न सकिने उपायसमेत अवलम्बन गरेका सम्मेलनमा पर्वतीय क्षेत्रको भविष्य उज्ज्वल गर्न सबैको सहयकार्य माग गरिएको थियो । सामूहिक कार्यमार्फत पर्वतीय मुलुक र यस क्षेत्रमा बसोबास गर्नेको जीवनस्तरमा सुधार गरी गरिबी न्यूनीकरण, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणमा केन्द्रित भएर सहस्राब्दी विकास लक्ष्यलगायत समानुपातिक र दिगो विकास उपलब्धि हासिल गर्ने घोषणा गरे पनि त्यसले मूर्त रुप लिन सकेको छैन ।

त्यसैले सगरमाथा संवाद एक महत्वाकाङ्क्षी र सकारात्मक पहल भए पनि यसले केही यथार्थपरक जिज्ञासा र समालोचनाहरू पनि निम्त्याएको छ । पहिलो, स्थायित्व र निरन्तरतासम्बन्धी प्रश्न उठेको छ । के यो संवाद केवल एकपटकको कार्यक्रममै सीमित हुनेछ, वा यसले दीर्घकालीन अन्तरराष्ट्रिय मञ्चको रूप लिनेछ ? दोस्रो, जनस्तरको सहभागिता कति प्रभावकारी छ भन्ने बहस पनि महत्वपूर्ण छ । विशेषगरी हिमाली समुदाय, जलवायुजन्य समस्याबाट पीडित तथा स्थानीय जनप्रतिनिधिको प्रत्यक्ष सहभागिता कत्तिको सुनिश्चित गरिएको छ भन्ने सवाल उठाइएको छ ।

तेस्रो, नीतिगत कार्यान्वयन एक चुनौतीका रूपमा देखिएको छ । संवादमा पारित हुने सिफारिस, घोषणापत्र वा प्रतिबद्धता व्यवहारमा सरकारी नीति र अन्तरराष्ट्रिय निर्णयमा कत्तिको रूपान्तरण हुन्छ भन्ने पक्षमा स्पष्ट कार्ययोजना आवश्यक देखिन्छ । यी समालोचनात्मक बुँदाले सगरमाथा संवादलाई अझ प्रभावकारी, सहभागी र दिगो बनाउने दिशामा गम्भीर छलफल गर्न प्रेरित गर्छन् ।

सगरमाथा संवाद केवल नेपालका लागि मात्र नभई सम्पूर्ण विश्वका लागि पनि एक ऐतिहासिक अवसरका रूपमा उदाउँदै छ । जलवायु परिवर्तनको प्रभाव दिनप्रतिदिन गहिरिँदै गएको वर्तमान सन्दर्भमा, हिमाली क्षेत्रको संवेदनशीलता र त्यसको विश्वव्यापी प्रभावबारे गम्भीर बहस आवश्यक भइसकेको छ ।

यस्तो अवस्थामा नेपालले सगरमाथा संवादमार्फत हिमाली आवाजलाई विश्वव्यापी बहसको मूल धारमा ल्याउने प्रयास गरेको छ, जुन राष्ट्रिय गौरवको विषय मात्र नभई जलवायु नेतृत्वतर्फको ठोस कदम पनि हो ।

यो संवादले नेपाललाई वातावरणीय कूटनीतिमा सशक्त बनाउने सम्भावना राख्छ । विश्वकै सर्वोच्च शिखर सगरमाथाबाट जलवायु न्यायका पक्षमा आवाज उठाउनु प्रतीकात्मक मात्र नभई रणनीतिक हिसाबले पनि महत्वपूर्ण छ । यसले नेपाललाई ग्लोबल माउन्टेन लिडरसिपको केन्द्र बनाउने, हरित विकास तथा जलवायु वित्तमा अन्तरराष्ट्रिय समुदायको ध्यान खिच्ने र दिगो विकासमा सशक्त भूमिका खेल्ने बाटो खोल्नेछ । तर, संवाद सफल बनाउनका लागि राजनीतिक इच्छाशक्ति, अन्तरसंस्थागत समन्वय, वैज्ञानिक प्रमाणमा आधारित बहस र सबै तहका जनताको समावेशी सहभागिता अत्यावश्यक छ । विशेषतः हिमाली समुदाय, महिला, युवा तथा जलवायु पीडितहरूको आवाज सुनिश्चित नगरिएसम्म संवाद अपुरो रहनेछ । सगरमाथा संवाद केवल एउटा तीनदिने कार्यक्रम मात्र नभई जलवायु न्याय र दिगो भविष्यतर्फको एक गम्भीर यात्रा बनोस् । यसले दीर्घकालीन असर पारोस्, व्यवहारमा परिणत होस् र नेपालले विश्वसामु जलवायुसम्बन्धी विषयमा नेतृत्वदायी राष्ट्रका रूपमा पहिचान स्थापित गर्न सकोस् । *(शर्मा जलवायु परिवर्तन, विपद् व्यवस्थापन तथा वातावरणका क्षेत्रमा कलम चलाउनुहुन्छ)*

विश्व समाचार

इजरायली सेनाद्वारा गाजास्थित अस्पतालमा आक्रमण

गाजा, ३१ चैत (रासस/एएफपी) ।

आइतबार भएको इजरायली आक्रमणमा गाजाको एक प्रमुख स्वास्थ्य केन्द्रको सघन उपचार तथा शल्यक्रिया विभाग ध्वस्त भएको गाजामा कार्यरत नागरिक सुरक्षा निकायले दाबी गरेको छ ।

क्षेप्यास्त्र प्रहारपछि गाजास्थित अल अहली ब्याप्टिस्ट अस्पतालबाट भीषण आगो र धुवाँको मुस्लो उडिरहेको भिडियो अनलाइनमा सार्वजनिक भएको छ ।

भिडियोमा केही बिरामीसहित धेरै मानिस घटनास्थलबाट भागिरहेको देखिन्छ । हमासले उक्त आक्रमणलाई 'भयानक अपराध' भनेको छ ।

एक स्थानीय पत्रकारका अनुसार इजरायली डिफेन्स फोर्सेज (आइडीएफ) ले एक चिकित्सकलाई बोलाएर अस्पताल खाली गर्न चेतावनी दिएको थियो ।

नागरिक आपतकालीन सेवाका अनुसार आक्रमणमा कुनै मानवीय क्षति भएको छैन । अस्पतालमा कार्यरत एक स्थानीय पत्रकारका अनुसार इजरायली सेनाका एक अधिकारीले आकस्मिक विभागका एक चिकित्सकलाई बोलाई अस्पताललाई तत्काल खाली गर्न भनेका थिए ।

इजरायली रक्षामन्त्री इजरायल काट्जले आफ्नो सेनाले चाँडै नै गाजाको अधिकांश भागमा आक्रमण बढाउने घोषणा गर्नुभएको छ । काट्जले इजरायली रक्षा बल (आईडीएफ) ले गाजा पट्टीको दक्षिणी भागमा रहेको राफा र खान युनिस शहरको बीचमा रहेको 'सुरक्षा क्षेत्र' कब्जा गरेको पनि बताउनुभयो ।

इजरायली सेनाले खान युनिस र आसपासका क्षेत्र खाली गर्न पनि आदेश जारी गरेको छ । आदेशमा भनिएको छ, "इजरायली सेनाले गाजाबाट भएको हवाई आक्रमणको जवाफमा आक्रमणको तयारी गरिरहेको छ, जसको जिम्मेवारी हमासले लिएको छ ।"

दुई महिनाको युद्धविरामपछि मार्च १८ मा इजरायलले हमासविरुद्ध पुनः आक्रमण सुरु गरेको थियो । त्यसयता इजरायलले गाजाको ठूलो भूभाग कब्जा गरेको छ, जसले गर्दा लाखौं मानिस विस्थापित भएका छन् ।

दक्षिण कोरियाका पूर्व राष्ट्रपति युनविरूद्ध विद्रोहको मुद्दा

सियोल, ३१ चैत (रासस/एएफपी) ।

दक्षिण कोरियाका पूर्वराष्ट्रपति युन सुक योलले गत डिसेम्बरमा अल्पकालीन सैनिक शासन लागू गरेको अभियोगमा उहाँविरूद्ध सोमबार फौजदारी मुद्दा दायर गरिने भएको छ ।

उहाँले डिसेम्बर ३ मा राजनीतिक गतिविधि र मिडियाको सेन्सरसिप स्थगन गर्न आदेश दिएपछि देशमा सैन्य शासन लागू गर्ने प्रयास गर्नुभएको थियो । विपक्षी सांसदहरूले मतदान गरेपछि उक्त आदेश छ घण्टामात्र चलेको थियो ।

यस विनाशकारी प्रयासका लागि दक्षिण कोरियाली संसद् (नेशनल एसेम्ब्ली)ले युनलाई महाभियोग लगाएको थियो भने महाभियोगको प्रस्ताव दर्ता भएपछि उहाँ निलम्बनमा पर्नुभएको थियो । संवैधानिक अदालतले अप्रिल ४ मा उहाँलाई राष्ट्रपतिको जिम्मेवारीबाट पूर्ण रूपमा हटाउने आदेश सुनाएको थियो ।

यद्यपि उहाँले राष्ट्रपतिको सबै विशेषाधिकार गुमाइसक्नुभएको छ । अझै पनि विद्रोहको अभियोगमा उहाँविरूद्ध सोमबार आपराधिक मुद्दा दायर गर्ने तयारी गरिएको छ ।

फेब्रुअरीमा भएको प्रारम्भिक सुनुवाइका क्रममा युनका वकिलले उहाँको हिरासत प्रक्रियागत रूपमा त्रुटिपूर्ण भएको तर्क गरेका थिए, जुन तर्कलाई अदालतले स्वीकार गरेको थियो । हिरासत प्रक्रियागत रूपमा त्रुटिपूर्ण भएको तर्कका आधा।मा उहाँ पक्राउ परेको ५२ दिनपछि रिहा हुनुभएको थियो ।

हप्तौँसम्म प्रहरी र अभियोजनकर्ताविरुद्ध आवाज उठाएपछि जनवरीमा उहाँलाई पक्राउ गरिएको थियो । उहाँ राष्ट्रपति रहेकै समय पक्राउ पर्ने पहिलो दक्षिण कोरियाली राष्ट्रपति बन्नुभएको थियो । दोषी ठहरिएमा युनलाई आजीवन कारावास वा मृत्युदण्डसमेत हुन सक्छ ।

शुक्रबार ६४ वर्षीय पूर्व नेताले राष्ट्रपति निवास खाली गरी सियोलस्थित आफ्नो निजी निवासमा पुगी आफ्ना समर्थकलाई अअभिनन्दन गर्नुभएको थियो ।

"अब, म गणतन्त्र कोरियाको एक साधारण नागरिकमा फर्कन्छु, र म हाम्रो देश र हाम्रा जनताको सेवामा नयाँ बाटो खोज्नेछु," उहाँले सामाजिक सञ्जालमा जारी एक विज्ञप्तिमा भन्नुभएको छ ।

युनलाई हटाएसँगै दक्षिण कोरियामा आगामी जुन ३ मा उहाँको उत्तराधिकारी चयनका लागि मध्यावधि निर्वाचन हुने भएको छ । त्यतिबेलासम्म यो देश कार्यवाहक राष्ट्रपति हान डक-सोद्वारा शासित रहनेछ ।

युक्रेनको सुमीमा रुसी आक्रमणमा परी कम्तीमा २१ जनाको मृत्यु, ८३ घाइते

किएभ, ३१ चैत (रासस/एएफपी) ।

युक्रेनको सुमी शहरको मध्यभागमा आइतबार भएको रुसी ब्यालेस्टिक क्षेप्यास्त्र आक्रमणमा परी कम्तीमा २१ जनाको मृत्यु हुनुका साथै अन्य २० जना घाइते भएको युक्रेनी आकस्मिक सेवाले जनाएको छ ।

"रुसी ब्यालेस्टिक क्षेप्यास्त्र शहरको मध्य क्षेत्रमा मानिसहरूको बाक्लो आवतजावत भइरहेको क्षेत्रमा प्रहार गरिएको थियो," सेवाले सामाजिक सञ्जालमा जारी विज्ञप्तिमा भनिएको छ । "प्रारम्भिक तथ्याङ्कअनुसार अहिलेसम्म २१ जनाको मृत्यु भएको छ भने कम्तीमा २० जना घाइते भएका छन्," उहाँले भन्नुभयो ।

आइतबार भएको आक्रमणमा परी घाइते हुनेको सङ्ख्या ८३ पुगेको किएभले जनाएको छ । "सात बालबालिकासहित ८३ जना घाइते भएका छन्," गृह मन्त्रालयद्वारा जारी विज्ञप्तिमा भनिएको छ, "उद्धार कार्य जारी छ ।"

तीन दिनको अवधीमा आधा दर्जन बढी फरार प्रतिवादी पक्राउ

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, ३१ चैत ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीले अदालतबाट कैद सजाय तोकिएर फरार रहेका प्रतिवादीहरुलाई पक्राउ गर्ने चलाएको अभियान अन्तरगत तीन दिनको अवधीमा सात जना फरार प्रतिवादीलाई पक्राउ गर्न सफल भएको छ ।

चैत्र २८ गते देखी ३१ सम्ममा जिल्ला प्रहरी कार्यालय तथा मातहतका प्रहरी कार्यालयहरुबाट खटिएको प्रहरी टोलीले अदालतबाट विभिन्न मुद्दामा फैसला भई कैद तथा जरिवाना भुक्तान बाकि रहेका ती ७ जना प्रतिवादीलाई पक्राउ गरेको सुचना अधिकारी डिएसपी जीतेन्द्र कुमार बस्नेतले जानकारी दिएका छन् ।

पक्राउ पर्नेहरुमा लागु औषध मुद्दामा सप्तरी जिल्ला अदालतबाट ३ महिना २७ दिन कैद र २ हजार जरिवाना तोकिएको शम्भुनाथ नगरपालिका ३ का सम्पत लाल चौधरी, काठ चोरी मुद्दाका शम्भुनाथ नगरपालिका ७ का निर्मल दास, दुर्गालाल दास र भीम दास छन । यस्तै लुटपीट मुद्दाका राजगढ गाउँपालिका १ का प्रियान्सु यादव, महेश यादव र कुटपीट मुद्दाका सोही वडाका शिवेन्द्र मरिक छन ।

उनीहरुबाट ३ महिना २७ दिन कैद सजाय र २६ हजार ९ सय ४० रुपैया जरिवाना असुल गर्न बाँकी रहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

शारिरीक रुपमा अशक्तलाई बच्न र बचाउन सडक नाटकमार्फत सचेतना

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, ३१ चैत ।

शारिरीक रुपमा अशक्तहरुलाई विपदका वेला जोगाउने र जोखिम न्युनिकरण गर्ने उद्देश्यले सचेतनामूलक सडक नाटक प्रदर्शन गरिएको छ ।

सिडीएन ग्लोबल संस्थाको सहयोगमा समावेशी अपाङ्ग संघ सप्तरी र सबल नेपालले संयुक्त रुपमा विपदका बेला शारिरीक रुपमा अशक्त भएकाहरुलाई बच्न र बचाउने उद्धारकला सडक नाटक मार्फत प्रदर्शन गरिएको हो ।

आईतवार सप्तरीको सप्तकोशी नगरपालिका ८ ओद्राहामा गरिएको सडक नाटक प्रदर्शनका क्रममा भुकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी लगायतका विपदका बेला शारिरीक रुपमा अशक्तहरुलाई कसरी बच्ने र बचाउने विषयमा कलाकौशल देखाइएको थियो ।

उक्त सडक नाटक तालिम प्राप्त स्थानीय कलाकारहरुद्वारा प्रदर्शन गरिएको थियो । उक्त अवसरमा शारिरीक रुपमा अशक्तहरुका साथै उनका अभिभावक र स्थानीयको उल्लेख्य उपस्थिती रहेको थियो ।

सप्तकोशी नगरपालिकाका मेयर कृष्ण ढकालको अध्यक्षतामा आयोजित सडक नाटक प्रदर्शन कार्यक्रममा उपमेयर रिता चौधरी, समावेशी अपाङ्ग संघ सप्तरीका अध्यक्ष सतिष चन्द्र झा, कोषाध्यक्ष राधा अर्याल, सचिव अशोक यादव, वडाअध्यक्ष जयराम खंग, सवल नेपालका अधिकृत क्षितिज भट्ट समेतको उपस्थिती रहेको थियो ।

नौं महिनाको अवधीमा ६ हजार ८२ दशमलव ८४ किलो गाजा बरामद

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, ३१ चैत ।

सप्तरी प्रहरीले चालु आ.व. २०८१/८२को साउनदेखी चैत मसान्तसम्म ९ महिनाको अवधीमा प्रतिबन्धित लागु औषध गाजा ६ हजार ८२ दशमलव ८४ किलो बरामद गरेको छ ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीका प्रहरी नायब उपरिक्षक जितेन्द्र बहादुर बस्नेतका अनुसार सोही अवधीमा लागु औषधसहित ३२ जनालाई पक्राउ समेत गरिएको छ ।

यस्तै अन्य लागु औषध डाइजेफाम, ब्रुफेन, फेनारगन ९ सय ५ एमपुल, नाइट्रोजन ट्याबलेट ७ सय २६ पिस, स्पासमाप्रो प्लस क्याप्सुल ७६ थान, ओस्कल ट्याब्लेट ५ पिस, डायलेक्स ३ बोतल, कोडियन फोस्फेट ४ बोतल, ब्राउन सुगर १.६२ मिलिग्राम जिल्लाको विभिन्न स्थानहरुबाट बरामद गरिएको छ ।

विगत ९ महिनाको अवधीमा लागु औषध सम्बन्धी २९ वटा मुद्दा समेत दर्ता गरिएको छ भने लागुऔषध ओसारपोसारमा संलग्न मोटरसाइकल ८, टिपर १, ट्रक २, स्कारपियो ३, अल्टो कार तथा अटो एक/एक वटा नियन्त्रण लिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीले जनाएको छ ।

न्यायीक समितिको आदेशमा क्लिनिकमा ताल्चा

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, ३१ चैत ।

लामो समयदेखी घरधनीलाई भाडा नतिरेको भन्दै राजविराजस्थित बालाजी डेण्टल क्लिनिक प्रा.लि.मा आइतबार ताल्चा लगाइएको छ ।

लामो समयदेखी घरधनीलाई भाडा नदिएको तथा पटक पटक राजविराज नगरपालिकाको न्यायीक समितिले गरेको आदेशको वेवास्ता गरिएको भन्दै वडा कार्यालयका प्रतिनीधी, प्रहरी, स्थानीय भरभलादमी तथा संचारकर्मीको रोहबरमा ताल्चा लगाइएको हो ।

राजविराज ४ मा भाडाको घर लिएर संचालन हुदै आएको उक्त क्लिनिकका संचालक डा विवेक कुमार झाले न्यायिक समिति समेतको आदेशको पालना नगरेकाले वडाकार्यालयलाई कार्यान्वयन गर्न/गराउनु पत्र आएपछि ताल्चा लगाइएको वडाअध्यक्ष दिनेश कुमार साहले बताए ।

उनका अनुसार घरधनी राजरोशन जोन्छेले घर भाडा दिन डा झाले आलटाल गर्ने, घरपनि खाली नगर्ने तथा उल्टै धम्की समेत दिन थाले पछी उनी न्यायका लागी राजविराज नगरपालिकाको न्यायीक समितीमा पुगेका थिए ।

डा.झाले ४ वटा कोठा ३० हजार प्रति महिनाका दरले भाडाले लिएको तथा भाडा वापतको हाल सम्म ६ लाख ६४ हजार रुपैया दिन आलटाल गरेको भन्दै घरधनी जोन्छे न्यायीक समिती पुगेका थिए ।

त्यसपछि नगरपालिकाले पटक पटक डा झालाई बोलाई घरपट्टीको भाडा बुझाउन समय सिमा सहित सहमती गराएको थियो । तर सहमती विपरीत अटेर गरी वस्दा समितीको आदेशमा उक्त क्लिनीकमा ताल्चा लगाइएको वडा अध्यक्ष साहको भनाई छ ।

आफुले न्यायीक समितीको आदेश कार्यान्वयन गरेको तथा प्रतिवादी डा झाको क्लिनीकमा रहेका सबै स्वास्थ्य उपकरण सोही कोठामा सुरक्षित साथ राखी साँचो घरधनीलाई बुझाइएको उनको भनाई छ ।

घरधनी जोन्छेको घरबहाल बाकी रहेको रकम नदिए सम्म उक्त सरसमान रोक्का र सो अवधी सम्मको हर्जाना समेत क्लिनीक संचालनलाई ब्यहोर्नु पर्ने बताइएको छ ।

सर्वदलीय बैठकद्वारा सामाजिक सद्भाव कायम गर्न अनुरोध

पर्सा, ३१ चैत (रासस) ।

हनुमान् जयन्तीका अवसरमा शनिबार निकालिएको शोभायात्राका क्रममा उत्पन्न परिस्थितिपछि आइतबार भएको राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरुको सर्वदलीय बैठकले शान्तिसुरक्षा र अमनचयनमा खलल पुग्ने गतिविधि नगर्न र सामाजिक सद्भाव कायम गर्न सम्बद्ध सबै पक्षसँग अनुरोध गरेको छ ।

बैठकले स्थानीय सङ्घसंस्था र समुदायलाई र्‍याली, बन्दलगायत गतिविधि नगर्न अनुरोध पनि गरेको छ । पर्साका प्रमुख जिल्ला अधिकारी गणेश अर्यालको संयोजकत्वमा भएको सर्वदलीय बैठकले सामाजिक सद्भाव कायम राख्न सबैसँग अनुरोध गरेको हो ।

बैठकले बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक एवं बहुसांस्कृतिक विशेषतायुक्त हाम्रो राष्ट्रको गरिमालाई आत्मसात् गर्दै सबै धर्म एवं सम्प्रदायसँग सम्बद्ध सङ्घसंस्था विविधताबीचको एकता, सामाजिक सांस्कृतिक ऐक्यबद्धता, सहिष्णुता र सद्भावलाई संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने हिसाबले समतामूलक समाजको निर्माणमा अगाडि बढ्ने हाम्रो राष्ट्रको मर्मअनुसार अघि बढ्न अनुरोध गरेको संयोजक अर्यालले बताउनुभयो ।

बैठकले घाइते भएका सुरक्षाकर्मी, सञ्चारकर्मी, आमनागरिकको स्वास्थ्यलाभको कामना गर्दै साथै घाइतेहरुको उपचार राज्यले गर्नुपर्ने निर्णय गरेको छ ।

नेपाली कांग्रेस पर्साका सभापति जर्नादनसिंह क्षेत्रीले सामाजिक सद्भाव कायम गरेर शान्ति कायम गर्न आग्रह गर्नुभयो ।

हार्दिक शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को सुखद अवसरमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य, ग्राहक, शुभचिन्तक एवं जिल्लावासीमा सुख, शान्ति, सु-स्वास्थ्य तथा प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

विश्वनाथ मण्डल
अध्यक्ष एवं
जन ज्योति कृषि सहकारी संस्था लि.
राजविराज ९, मलेठ, सप्तरी

हार्दिक शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को सुखद अवसरमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य, ग्राहक, शुभचिन्तक एवं जिल्लावासीमा सुख, शान्ति, सु-स्वास्थ्य तथा प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

सचिन्द्र दास
अध्यक्ष एवं
जनमुखी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.
राजविराज, परिवार

हार्दिक शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को सुखद अवसरमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य, ग्राहक, शुभचिन्तक एवं जिल्लावासीमा सुख, शान्ति, सु-स्वास्थ्य तथा प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

शत्रुधन प्रसाद गुप्ता
अध्यक्ष एवं
नेपाल सहकारी संस्था लि.
राजविराज, परिवार

भर्ना खुल्यो । भर्ना खुल्यो ॥ भर्ना खुल्यो ॥।

नयाँ वर्ष २०८२ को शुभकामनाका साथै यस
Wisdom School
Rajbiraj 2
राजदेवी चौकमा नयाँ शैक्षिक सत्र २०८२ को लागि धमाधम भर्ना खुल्यो

हाम्रो विशेषताहरु
- दक्ष अनुभवी शिक्षक तथा शिक्षिकाहरुद्वारा अध्यापन गराइने ।
- बालमैत्री शिक्षा अनुसार अध्यापन गराइने ।
- CC Camera को निगरानीमा पठनपाठन गराइने ।
- अतिरिक्त क्रियाकलाप साप्ताहिक गराइने ।
- प्रयोगात्मक तथा कम्प्युटर प्रयोगशालाको व्यवस्था भएको ।
- गरिब, दलित, शहिद परिवार तथा जेहेन्दार विद्यार्थीको लागि विशेष छुटको व्यवस्था
- कक्षामा प्रथम हुनेलाई ५० प्रतिशत, दोश्रोलाई ३० प्रतिशत र तेश्रोलाई २० प्रतिशत शुल्कमा छुट दिइने ।

प्रधानाध्यापक
Wisdom School, Rajbiraj 2
सम्पर्क नं. ०३१-५९०१९२, ९८१२०२२१३५, ९८०४७२६१९२

प्रकाशक : नवीनकुमार गुप्ता (९८५२८२०५८४, ९८०३२८३११५), **सम्पादक :** अनिलकुमार अनल (९८४२८३४९१७), **सहसम्पादक :** दीपककुमार गुप्ता (९८४१५१३२९९), **लेआउट :** संजय शेखर, **मुद्रण :** न्यू नवीन प्रेस, राजविराज, फोन : ०३१-५३०७६८ (कार्यालय), **इमेल :** *rajbirajdainik@gmail.com*, **वेवसाइट :** *rajbirajdainik.com.np*